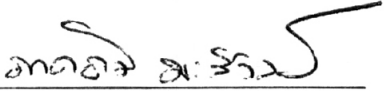
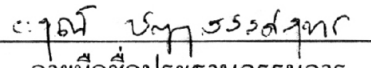

ภาคภูมิ มะลิวัลย์ 2550: ผลกระทบของการลดลงของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์
ต่อรูปแบบการออมของภาคครัวเรือนไทย ปริญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์
ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรุณี ปัญญสวัสดิ์สุทธิ์, ศ.ด.
154 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาลักษณะทั่วไปและรูปแบบการออมของภาคครัวเรือน
ในประเทศไทย และศึกษาถึงผลกระทบของการลดลงของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ต่อรูปแบบ
การออมของภาคครัวเรือนไทย โดยทำการสร้างแบบจำลองรูปแบบการออมออกเป็น 3 รูปแบบด้วยกัน คือ
แบบจำลองความต้องการออมในธนาคารพาณิชย์ แบบจำลองความต้องการออมในตลาดหลักทรัพย์ และ
แบบจำลองความต้องการออมในกองทุนรวม ซึ่งจะทำการทดสอบด้วยวิธีของ Johansen co-integration test
ในการประมาณค่าเพื่อพิจารณาความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวของตัวแปรต่าง ๆ ทางด้านรายได้
อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยง ใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ปฏิกิริยาตอบสนองต่อความแปรปรวน (Impulse
Response Function) ในการทดสอบผลกระทบของตัวแปรที่มีต่อความต้องการออมของภาคครัวเรือน ข้อมูล
ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2540 ถึงไตรมาสที่ 2
ของปี พ.ศ. 2549 รวมข้อมูลทั้งสิ้น 38 ไตรมาส

ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างการออมของประเทศไทยนั้นภาคครัวเรือนมีปริมาณการออมมากที่สุด
รูปแบบการออมของภาคครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นการฝากเงินไว้กับสถาบันการเงินโดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์
มีปริมาณมากที่สุดและมีแนวโน้มของปริมาณเงินฝากที่เพิ่มขึ้นโดยตลอด สำหรับวัตถุประสงค์ของการออม
นอกจากจะเพื่อเก็บไว้ใช้ยามเจ็บป่วยหรือยามชราแล้ว ยังพบว่าเพื่อต้องการดอกเบี้ยหรืออัตราผลตอบแทน
จากเงินฝากอีกด้วย ด้านการทดสอบความมีเสถียรภาพของข้อมูลพบว่า ตัวแปรส่วนใหญ่เป็นตัวแปรที่มี
เสถียรภาพ (stationary) ส่วนตัวแปรอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของครัวเรือนและตัวแปรอัตราผลตอบแทน
ที่คาดว่าจะได้รับจากธนาคารพาณิชย์ เป็นข้อมูลที่มีเสถียรภาพเมื่อข้อมูลอยู่ในรูปผลต่างลำดับที่หนึ่ง สำหรับ
การทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวของการออมแต่ละรูปแบบพบว่า ตัวแปรในแต่ละแบบจำลอง
ความต้องการออมทั้ง 3 รูปแบบ มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว สำหรับอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะ
ได้รับจากธนาคารพาณิชย์ ตลาดหลักทรัพย์ และกองทุนรวม ที่มีต่อความต้องการออมนั้นพบว่า อัตรา
ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากธนาคารพาณิชย์ส่งผลกระทบมากที่สุดต่อการออมในแต่ละรูปแบบ เมื่อนำมา
เปรียบเทียบกับอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากตลาดหลักทรัพย์และกองทุนรวม หรือสามารถอธิบาย
ได้ว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณการออมทั้ง 3 รูปแบบ
คือ ความต้องการออมในธนาคารพาณิชย์ ความต้องการออมในตลาดหลักทรัพย์และความต้องการออมใน
กองทุนรวม นอกเหนือจากรายได้และความเสี่ยงของการออมนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์ปฏิกิริยา
ตอบสนองต่อความแปรปรวนที่พบว่าอัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากธนาคารพาณิชย์ส่งผลกระทบ
ต่อการปรับตัวในระยะยาวของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและการเปลี่ยนแปลงปริมาณการออมในรูปแบบต่าง ๆ มากที่สุด

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

22 / ๓๓ / ๒๕๕๐